

NEZAVISNI KULTURNO-PROSVJETNI I INFORMATIVNI LIST

Pretpisala: Godišnja... Din 72—
Polugodišnja... Din 36—
Trimestra... Din 18—

Uredništvo i uprava: Kundurđiluk ulica broj 22/

Izlazi svakog petka

God. I. Pretpisala za inostranstvo
Godišnje Din 120—

18. oktobra 1935. Sarajevo 21. redžeba 1353.

Raspisali se primaju do
utorka o podaci Br. 3.

Velika istina

Esten-bil-hali
El-hakakut-Mel-hakakut-Fe ma
edrake mel-hakakut.
Kurani-kerim.

Šesdeset deveto poglavlje Kur'ana ili poglavlje El-hakakut u prvom svom dijelu govori nam o velikoj i vječnoj istini, kako moramo znati, da svi koji se protiv velikom Božjem pravcu koga On postavi ljudima i zapovijedi im, da se toga pravca drže, pojedinci i narodi, koji se ogriješio o velike zakone Božje, koje On postavi u svijetu stalne i nepromjenljive, moraju iskusiti na sebi što njemu silijedi te vječne kazne. Sve-mogući Allah da bi nas poučio, jer nam je podario snagu razuma, kojom moramo misliti, u prvom dijelu poglavlja »El-hakakut« nam kaže: »Ne-osporiva Istina. — Šta je neosporiva Istina? (koja mora doći). Znaš li (Muhammede) šta je ta neosporiva Istina. (one nesreće koje će bezvrijetno ljude stignuti). — Ad i Semud su smatrali da je laž ona nesreća koju su na se (svojim hrđavim radom) navukli. — Semud (narod) je sa naj-braćim razmazan razmaz izustio. — Ad je uništen sa strašnim vihorom i istrjebljen. — Bog je sedam noći, da ovaj strahni vihor nad njima hara. Pa si vidio ljude kak su mrtvi popadali kao da su šuplja palmina stabla. Jesi li vidio, da je i jedan od njih ostao? — Došao je Firavan (Fararon) i oni koji su prije njega bili, pa i oni koji su sa svojim gradovima zajedno u prah i pepeo pretvoreni zbog grijeha počinjenih. — Oni su se digli protiv poslanika svoga Gospodara Boga, pa ih je nenadano kazna stigla. — Kad se voda uzdignu i nabujala Mi smo vas (vaše pravce) u lađu ukrali — da bi vam to služilo za pouku i da bi oni koji to čuju u svojim ušima to sačuvali. — Kada se puhne snaga jednogput u rop — dignuće se zemlja i trda i zdobuće se udarcima jednog i drugo. — Tada će biti onaj dan kada će se veliki događaj zbiti. — Rastvorile se nebesa i toga dana će im snaga pasti.

Iz ovih ajeta koje smo naveli izbjila velika istina da svaki pojedinac i svaka zajednica koja se ogriješio o propise Božjeg pravca mora stradati. Utvrđeni zakon Božji (sunnetullah) ne dopušta nikome da krši ono što je uvjet života i opstanka. Sve-mogući Gospodar čovjeka je odario svojim darovima da spozna veličinu njegovih zakona u prirodi, da ih poštuje i prema njima svoj život uođava. Duša i tijelo na zemlji moraju zajednički saradivati, volja je Božja da se i jedno i drugo ima razvijati. Bog je stvorio i razvijati svu materiju i od vječne nevidljive materije — duše. Tijelo je odjeća kojim se duša obavlja da bi prolazila kroz iskušenja u zemaljskom životu mogla se usavršiti i doći do svoga vječnog spajanja. Zato Mudrost Božja lije-pu to uređi i daje čovjeku da slijedeći njegovi Veliki Pravci uređi i tijelo i dušu, da ta sreća bude općenita i da je čovjek u i prolaznom životu i u vječnosti vječno uživa. Divni su to propisi Božjeg Pravca koji čovjeka pouče da razvijajući snagu razuma svoga uđesi svoj život, onako kako će on s tim životom zadovoljan

biti. Razmotrimo propise Velikog Is-lama pa ćemo vidjeti, da su nam oni najveće jamstvo za uspjeh i sreću.

Ali ko se ogriješio o velike blago-dati Božje ko zabornu na velike da-rove Njegove taj sam sebi zlo čini i samog sebe u ponor i provaljuju baca. Sve-mogući Bog daje čovjeku razum da on s njim misli, dade mu tjelesnu snagu da je upotrebljava onako kako mu to njegov razum nalaže, posla mu svoju Veliku Objavu, da bi mu razum prosvjetlilo i da bi se uputio stazama istine i napretka. Usprkos toga sve-ga čovjek zaveden strastima tijela svoga i nagonima tjelesnim srija statupnicom ne misli i ne vidi posljedice svoga hrđavog rada i neće da tuje Veliku Rijek koja ga zove i opominje jer je na svoju nesreću i o-gluhnuo. To je teško stanje i nevo-ljka čovjekova koju izvršeni Kur'an ovako opisuje »neće sa njim, nijemi su i slijepi su, i oni se ne mogu da povrate-ku« i velika duša njemu iu pomoć. Ali neumitni zakon Božji se izvršio. Nagon kad mu pomrači razum, taj veliki dar Božji. Lijepa riječ mu ne poma-že, savjeti mu ne koriste, tone i pro-pada u zlo, a neće da ga vidi kao što je to bio slučaj sa propalim narodima Adom i Semudom. Zlo i opatina su bile njima zavladali i oni nijesu bili de-čiji riječ istine. Opasnost im je nad glavama lebdila, ali riječi pokajanja kod njih nije bilo. Okrutno je nji-hovo sre, pomračilo im je razum, pa im je opomene Poslanika Božjeg i velika duša njemu iu pomoć. Ali neumitni zakon Božji se izvršio. Nastalo je pokvarenjaka koji su u sebi ubili sve što je u njima ljud-skog bilo. Iz njihovih srca i njihovih misli nastalo je spomena na Stvorite-ljasa vasiona i kad je njihova duša prestala da osjeća blizinu Božju, kad je prestala da čuvstvuje, a kad je mjesto toga u njoj zacario zlo i nevaljalštine morao je doći konac to-mo hrđavom narodu.

Pravda je osnov opstanka ljudske zajednice, a samostil i milosrdje to temeljni kameni na kojima se zasniva sreća društva, ko se ogriješio o pravdu, o samostil i milosrdje, taj mora propasti i u Velikoj Božjoj rijeci kažu ljudima da trebaju biti pravedni i milosrdni. Sinih koji se drže da pogazi pravdu, da iščupa milosrdje iz duša ljudskih taj mora propasti, jer se ogriješio o čvrsti zakon Božji i protiv svih svojih zakona i pravdu da dade i prema svakome da milosrdje čini. Zato nam Allah kaže da je Firavan morao sa svima svojim silnicima zaglaviti jer je činio nasilje blizima svojim, prognoje je one, koji su se bili pod okrilje njegove skloni. Narod izraelizirani trije je najveće nepravde i nasilja od Firava-na, za njih nije bilo milosrđa, ali na-rod izraelizirani je ostao, a sinik Fi-raun je propao jer to je odredba Go-spodara Vasiona da propadaju svi oni koji se ogriješio o Veliku Istinu.

Čudoređe je najveće potreba ljud-skog društva. Gajiti plemeniti čuđ u duši ljudskoj znači čovjeka spremati za trajan život i obezbijediti mu op-stanak. Kad nestane morala u ljud-skom društvu, kad se čovječanstvo pada zlo i opafinama mora propasti, jer mu opafine istraše snagu i po-duru mu temelje opstanka. Zato nam Kur'an kaže, da je morao propasti narod konu je bio poslat Božji Po-slanik Tur jer je bio ogrezao u opaf-

Životne prilike i nevolje naših seljaka

Naš muslimanski seljak je naj-kostruktivniji dio našega naroda. Tome djelu našega naroda posveća-mo se do danas vrlo mala pažnja. Na-ročito mi muslimani iz gradova i ako smo u stalnom dodiru sa našim bra-tom seljakom rijetko smo vodili bri-gu o tome kako ćemo mu pomoći da ga zdravo, vjerski i privredno u-tvrdimo u njegovu podjenu snagu. Ova zdrava snaga našeg naroda kao neisprni narodni izvor nije nalazila na dovoljnu pažnju i radi toga veliki odgovornost za zaostalost našeg mu-slimanskog seljaka pada na naš grad koji se ogriješio tu svojoj dužnosti da mu razum podizanju našeg se-ljaka i pomaže ga. Istina je, naš grad nije mnogo odošao u tom pravcu, ali se ipak nalazi u mnogo zavidi-jem položaju od našeg sela. Ti pio-niri posluživanja na našem selu su vrlo rijetki i u koliko ih je bilo nji-je je rad nam i poznat. Nika-dam se o njima nismo bavili. Zbog toga naš muslimanski seljak nije o-bzbitnije raspravljao pa da bi to moglo uroditi nekim plodom. Mora se priznati da itav taj kulturni rad na selu u koliko ga možemo nazvati ta-kovim u javnom je poticao od ilijne i iz one stine, koja je u stalnom do-diru sa svojim narodom. Našao se i po koji intelektualac, svjetovnjak koji je ponekad zavrlio u koju na-šu seljaku polućušu ali obično kad bi tačno i došao ponio bi se više go-spodski i a visoka gledao bi na tog našeg čestitog Muja sela. Mora se potkati i osuđi da naša svjetovna inteligencija u tom radu nije skoro ništa učinila i koliko je činila taj rad nije dao pozitivnih rezultata. Tame treba ispitati psihološke razloge. Dok je pravoslavlja i katolička svjetovna inteligencija u našim krajevima u tom radu postigla lijepi i zamjer-nih uspjeha i mala pravi simpatije seljaka uza se, naša muslimanska in-teligencija ostala je najvećim dijelom nepristupačna seljaku. Razlozi da je to tako vrlo su očiti. Naš seljak

nama i Sve-mogući je dao da su bili uništeni i u prah i pepeo satvoreni. Istina mora biti krivci puteve, ona mora napredovati, a ko joj se suprot-stavi taj se opire najveći sinik pred kojim konačno mora pasti. Mekanski muštrici svom snagom nastojali su da ometu istinu, nastojali su da Bo-žijega Poslanika Muhammeda o-metnu u Njegovom velikom opas-nosnom radu. Ali Hazreti Mu-hammed koji je u početku bio sam i pomognut samo od svoga Gospodara Allah potpuno je najveće sinlike mekanske koji su se konačno morali pokloniti pred njim odnosno pred Velikom Bogom koji je našeg naroda. Kur'an nam kaže u ovim gre-navednim ajetima da je zemaljska kazna teška za one koji se suprotsta-vile Velikoj Istini, koji podu u borbu protiv utvrđenog zakona Prirode — sunnet-ullah — koga Sve-mogući Bog tako svršio uređi. Ali to je kazna samo za tjelesni dio života, a tek ka-kve će teške kazne biti dušama onih, koji su osporavali Veliku Istinu, koji je u Božjem Pravcu izložena. Te će kazne u vječnosti biti mnogo straš-nije, jer u vječnosti su kazne vječne. Iz ovih navedenih primjera vidimo kako hrđavo svršavaju svi oni koji

je konzervativni i teško prihvaća no-votarije, pa makar mu one donijele i najveće koristi. Naša inteligencija u koliko je zalazila na selo htjela je da taj konzervativizam našeg seljaka preko noli sruši i da ga preko no-ći prosvjetli. Taj rad naše intelligen-cije bio je ne sistematiki organizovan i razumije se da inteligencija nije mogla u potpunosti onakove uspjehe ka-kovi su uspješi poluboni kod pravo-slavnog i katoličkog seljaka.

Naš seljak je sačuvar vjeru i on je čvrsto drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući ni-kome da u tu njegovu svetinju tak-ne. Muslimanski seljak instinktivno osjeća u svojoj duši snagu vjere i sa toga stanoštva kod našeg seljaka se sve može potkati. Njega se sa stano-vaštva vjere može potkati na dva načina. Naš seljak je u vjeri i u tome vjeru drži ne dopuštajući

Je seljaku duboko zahvalan svakome
omne ko mu učinio neku uslugu i on
to tako ne zaboravlja. Musliman se
slik u svojoj duši je konstruktivan,
vjera kao najbolji vodič u životu pri-
zlasa mu je srcu i od nje se ni pod
koju cijenu ne dijeli. On prima po-
uke i savjete i svakoga komu dobro
želj djelatnosti sluša. Iz ovog treća
povećano konsekvencije i da nas radi
udešno tako da on donosi odluke
na temelju objektivnih činjenica.
primati i ako naš seljstvo načina-
va skoro četiri petine muslimanskog
stanovništva da mu se nije ni jedna
petina pažnje posvetila u vjerskom i
kulturnom pogledu koliko se posve-
ćuje.

[illegible]

poti. Drža bi u ovom pravcu mogla pomoći seljaka dajući mu državno zemljište koga kod nas ima još u dovoljnoj mjeri. Pojava, da su naša seljaka gospodarstva ovako izdejstijena na vrlo mala i neznačajna domaćinstva mora da nas u velikoj mjeri zabrinjuje i da tražimo lijeke tome da ne bismo i u buduću imali anomaliju, da u jednom selu imamo desetke takva domaćinstva, a u drugom dva — tri dućuna seljaka. Trebalo bi provesti reformu i nasljednog prava u eraziji jer propisati erazi-izumiranje po kojima se vrši podjela zemlje na nasljednike donijela je vrlo teških posljedica po naš seljački svijet.

Istakli smo da naš seljak iz svijeta u tešku dijava sa zemljom i da život u teškim i bijednim prilikama, naveli smo i uzroke tome, ali ipak smo, kojom nam dajemo da se životne prilike našeg seljaka mogu popraviti. Na seljak je čedan i skroman, radisan i marljiv, nevješto i u ovom današnjem krizi neradnik, pun moralne snage i u ovom današnjem krizi neprijatelj. On je znao sačuvati svoju moralnu svijest i svoj život udesiti prema krutoj današnjoj ne pokazujući nikakova nezadovoljenja. On se znao dosta dobro smisliti i u onim danima kada je bio gladan i kada je bio siromašan nije dopustio sebi da se zadovolji kad je za svakome bilo lak učiniti. Protzao se je prema Jorgorinu. U ovim teškim prilikama to je jedan put za njega kad ne mora da se zadovolji, ali on je bio i u ovim teškim prilikama to je jedan put za njega kad ne mora da se zadovolji sa njegovom drugom braćom. U tome se obiluje konstruktivna snaga njegova koju treba naročito čuvati i njegovati i na dalje u njemu razvijati, istina moramo priznati da su u ovom našoj seljaci bili i oni koji su se zadovoljili svijet uveličali i koji poroci kao alkohol koji ranije u našim selima nije bio poznat. Ovaj se treba stati na put i to će najbolje moći učiniti naša imilja pomognući im da se zadovolje i da se zadovolje naša imilja naša napretka ako poduzmu što jaču akciju protiv ovog teškog la. Intenziviraj rad u ovom pravcu bezvječno će dati dobar plodova.

Ovde smo ukratko iznijeli razmatranja o našem seljaku i njegovu da se svi rodoljubi upregnuju u svoje sile da u ovom pitanju udie sve, što im njihova islamika i patriotske svijest nalaze. Ovo je jedno od najvažnijih pitanja našeg društvenog života i našeg seljaka. Glasimo i pozivamo našu braću na molbi sve prijatelje da ga u tom pravcu pomognu.

Džum'a namaz

»O vjernici, u petak kada budete pozvani na džum'u namaz, požurite Božijem sjećanju (namazu), a ostavite kupoprodaju (kao i sve druge poslove), ako znadete, to je za vas bolje«. Kur'an.

Iz gornjeg, kao i drugih sjeti-ke-
rima vidimo i čujemo da nas Sve-
nogađi Allah dž š. na vrlo dostojan na-
čin doziva riječima: »O vjernici!«, a
da li se mi svojevremeno odazivamo
Njegovim uzvišenim riječima, to vi-
še puta zaboravimo, pa makar i nena-
mjerno.

Da nebi do ovog došlo, kao i da bi se ljudi jedanput sedmično sastali i svoje misli izmijenili, dužni su svakog petka uz predstojeće uvjete zajednički obaviti džum-u namaz i saslušati potrebne savjete.

[illegible]

Pošto je Muhamed a. s. mnogo po-
lagao na zajedničke sastanke muslimana i to ne samo sa vjerskog, nego i socijalnog gledišta, jednom prilikom za džum-u namaz rekao je ovo:
»Bio sam odlučio da naredim jednomod prisutnih da zapali kuće svih onih, koji se izvlače od džume namaza«.

Sa ovim je u najkraćim potezima istaknuta važnost džume, a što smo inače mnogo zanemarili bez razlike na profesiju. Samo ima slučajeva gdje je objavljivanje džume skopčano sa malim poteskoćama, što bi se evratom voljom i energijom dalo unekoliko olakšati. Tako n. pr. činovnici su u kancelarijama i drugdje većinom do 12, a nekada i do poslije 12 časova. Kako za džamiju, koja je ponekad malo i udaljena, čovjek treba da se

pripremi, to u ovakim momentima mora da ostavi džum-u. Da ne bi došlo ovog inače hrđavog običaja među muslimanskim činovništvom dolazilo, odnosno da se ne bi moralo svakog petka tražiti odobrenje od pretpostavljenih, što nekada zavisi i o volji pojedinaца, trebalo bi kod nadležnih ispoljavati generalno odobrenje — kako je to po školama — da činovnicima muslimanima petkom budu oslobođeni posla bar u 11 i po časa, pa makar da bi toga dana dolazili na posao u 7 i po časa.

U doba jednokratnog rada (za vrijeme Ramazana i ferija), trebalo bi javnoinovke osloboditi samo za koliko mogu obaviti džumu-namaz. Izgleda da se u ovom smislu nešto i pokušavalo, ali kako je bilo sve bez uspjeha, to je dužnost naših vjerskih predstavnika da ponovo na ovom poradi imajući na umu hadisi-šerif: »Kjulu-kum rain ve kjulu-kjum mešulun ar reii-itihii...«

O. H.

Osnutak „Narodne Uzdanice“ u Gor. Tuzli

Jedna davna želja gornjotuzlanskih građana ovih dana je ispunjena. Naime osnovan je mjes. odbor »Narodne Uzdanice«.

Ulogu besdekretskog povjerenika vršio je ugledni građanin G. Galik Zunić. Velim besdekretskog, jer su gornjotuzlani tako oduševljeni za tim našim pravim kulturnim društvom da su odmah omogućili, upisavši se u članstvo, da se osnuje mjesni odbor. Osobito je za novo naše društvo zagrijala omladina što sa zadovoljstvom ističem.

ta je osnivačka skupština kojoj su prisustvovali gotovo svi punoljetni građani. A bilo je i seoskog svijeta. Glavna tačka bila je biranje nove uprave. U upravu su ušli najmlađi ljudi uzevši i mlade u sarajevu, što do tada nije bilo uobičajeno. U upravni odbor ušli su sljedeća gg. predsjednik Galib Žunić, tajnik Nura ga H. Mehmedović, blagajnik Abdulrahman Kušljagić, odbornik bez naročite funkcije Alija Fajić.

Nadzorni odbor čine gg.: Raif H. Mehmedović, Hfz. I. ef. Karić i Der-
viš Memišević. Novom odboru želimo
svaku sreću. *Muradijin*

Pošaljite pretplatu!

Ako se kaže odakle se može stvoriti zaključak da se nikada ubuduće neće moći dostignuti savršenost Kur'anskog stila i riječi, kad se to do danas nije moglo polučiti, možemo jednostavno odgovoriti, da se više nikad neće naći gorljivijih talenata, nego je to bilo u prvo doba Kur'anske objave, kad se pod fascinirajućom pojavom Kur'ana retorska vještina razvila do neviđenog savršenstva.

Prema tome kad se do danas i u danima najveće govorničke gorljivosti nije mogao naći nikakav veliki retorski duh i genije, kojima je obilovao arapski narod, kao rijetko koji drugi narod na svijetu, onda je isključena svaka mogućnost, da bi se takav veliki takmičarski genije koji bi se mogao takmičiti u ljepoti i savršenstvu kuranskog stila, mogao u budućnosti pojaviti. Ovo nam jasno i bistro potvrđuju riječi Svemogućeg Allaha koji u Kur'anu kaže: »a vi to sigurno nećete moći učiniti«.

Ivost kur'anskog stila

PODLISTAK:

Kur'an

Nastavak:

Kur'an je sačuvan i od najneznatnijih tekstovnih promjena.

Sakupljači hadisa bili su priklonjeni da bi u što većoj mjeri provjerili istinitost i točnost pojedinih hadisa, da ispituju i sve životne okolnosti pojedinih pripovjedača hadisa. Radi toga je biografska nauka jako cvala i život svakog pripovjedača je do najmanjih i najneznačajnijih sitnica strogo ispitivan i podvrgnut oštrom sudu starih kritičara.

Tako isto bi se za nekoga ustanovilo da je ideju putem makar samo jedamput jeo ili je zanemario neku stvar, koju je vrlo lako zaboraviti i zanemariti, smatralo bi se njegovo pripovijedanje slabim i nesigurnim. Ukoliko bi od ovakih ljudi sa takom malim i neznatnim zamjerlkama obične društvene uljudenosti i prenosili koji hadis, upozoravali bi na slabosti pripovjedača, koji radi svojih i najmanjih grešaka u običnom društvenom životu nisu smatrani za dobre i sigurne pripovjedače.

Buharija je sakupio stotine hiljada hadisa od kojih je izabrao samo šest hiljada i četiri stotine i unio ih u svoju veliku hadisku zbirku, a sve ostale je zabacio. Kritičari su upozorili na slabe i nesigurne hadise i u njegovoj zbirci i podvrgli ih najodržljivijoj kritici ispitujući nedostatke pojedinih hadisa.

hadisima Božjeg Poslanika i prorešao ih kroz najsitnije kritičarske sito, da bi mogli zanemariti ili propustiti nešto, što bi se tičalo knjige i objave njihovog Stvoritelja i Gospodara, pa da bi u pogledu te knjige primili nešto što je nesigurno, a da to ne bi točno ispitati. Kod ovakvih strogih mjera opreznosti nije se kod njih moglo dogoditi, da bi oni dopustili da se u Božju knjigu uvuče i najsitnija slovnica greška.

Islam je u duše svojih aljedbenika sa svojim zapovijedima unio ispitivački i kritičarski duh, koji traži da svako koji nešto vjeruje ili kaže, da to sa dokazima opravda. Svaki čin mora se temeljiti na jednoj istini, jer za sva djela treba i odgovarati. Kur'an kaže:

»Ako vi nešto otvoreno činite ili to u sebi skrivate, zato ćete pred Bogom odgovarati.«

NEDOSTI2IVOST KUR'ANA.

Svemogućí Allah kaže: »Ako vi sumnjate u ono što smo Mi objavili našem robu (Muhammedu), pa vi dajte jedno poglavlje koje će mu aličiti. U to ime pozovite i vaše idole, kojima se klanjate mjesto Allaha. Dokazite vašu tvrdnju (da Muhammed Kur'an od sebe govori i naučava) ako istinu govorite. Ako to ne učinite, a to sigurno nećete učiniti, onda se bojte vatre paklenske, koja je za nevjernike i kramljene, a čije je gorivo ljudi i kamenje.

Na drugom mjestu Svemogući Allah kaže: »Reci (Muhamede): Kad bi se ljudi i džini sakupili da sačine nešto što bi Kur'anu bilo slično, ta-

ko šta ne bi mogli sačiniti pa makar jedni drugima pomagali.

Ovi nam ajeti jasno kažu da je Kur'an u svakom pravcu nedostiživ. U čemu se ta nedostiživost sastoji? U prvom redu čemo istaknuti mišljenje nekih komentatora Kur'ana, a kasnije čemo donijeti i izložiti svoje

Učenjak i komentator Kur'anu Nizarnuddin-en-Nisaburi u svom tefsiru »Garabul-Kur'ani ve regaibul-furban«¹ tumačeći prvi ajet što smoga gore spomenuli doslovno ovako kaže: »Kad se govori o tome da je Kur'an nedostiziv, onda se ističu dva gledišta. Prvo je da je Kur'an ravani govoru riječnih i vještih govornika ili ih je nadmašio, ali u toj nadmašivosti nema nečega nadnaravnog; ili je

ta nadmoćnost u nadnaravnoj mjeri. Ova prvo dvojce je netačno, jer svi ti vještaci na jeziku i vrani govornici nastojali su pojedinačno ili zajednički da Kur'an izmisljaju, ali u tome nisu uspjeli uzevši u što se to su izlagali mnogim opasnostima, žrtvovali živote i imetak, zapadali u rame nevolje i brige. Njihova odlučnost i ustražnost: šla je tako daleko da čuvajući svoj prestil nisu priznali ni najveću istinu, a neistinu pogotovo nisu htjeli primiti. Pa ipak i ti najveći govornici i vještaci na jeziku konačno su ostali poraženi i svoj poraz su priznali.

Drugo gledište je koje kaže ako su izvjesni sastavljači dostigli taj vrhunac stilske savršenosti, kojima su se vješti govornici takmičili da Kur'an dostignu u njegovoj savršenosti stilske ljepoti, onda je cilj postignut ali svi ti takmičari su od

Opasnosti koje prijetje razliku arapskog nacionalizma u Iraku

Arapska individualnost — Irak i nacionalizam — Arapski nacionalizam je pitanje života i smrti svih Arapa — Evropska opasnost — Partizamstvo — Konzizam — Komunalizam — Neprosvijetljenost.

U Bagdadu je osnovan klub za jačanje propagiranja arapskog nacionalizma. (Ovaj veliki nacionalistički klub, koji je zapravo centar arapske nacionalne propagande nosi ime velikog muslimanskog vojskovođe Mue-sa-bin-Harisea, koji se sa svojim junacima podvignuo u osvajanju Mezopotamije i Perzije za vrijeme halifa hazreti Omara jako proslavio.

Pripodom svečanog otvorenja novih prostorija ovog kluba održao je jedan vrlo značajan govor trački patrijarh i šef cjelokupne nastave i narodnog vaspitanja u ministarstvu prave dr. Fadil beg El-Dienali. Da bi upoznao naše čitaoce sa pravim stanjem stvari među muslimanima zemlje koja čini velike napore da se u svakom pravcu podigne domoslov ova govori, kako ga je iznio bagdadski dopisnik kishirskog »El-Dihad«.

Arapska individualnost se očituje u jednom jedinstvenom jeziku, milima i moralnim vrijednostima. Ovom velikom narodu tiela pripadaju svi, koji govore ovim jezikom, koji u sebi imaju vrijednost arapskog narodnog duha i njegova čistoća, a osim toga, koji se napajaju na izvorima arapske nacionalne mli. Ovom narodom tiela pripadaju svi koji izgovaraju je-dinstven glas (slovo) »d« i kite se i ponašaju ovom, predima i plemenitošću svoje krvi i svi koji su spremni da se žrtvuju za narod arapa. Geografske granice arapske domovine protežu se istočno od Perzijskog zaljeva pa do Atlantskog oceana na zapadu, od Indijskog oceana na jugu pa do gorovak tanga Tauros na sjeveru. Svi stanovnici ovih krajeva no-si i njeguju u sebi jedinstvene sklo-nosti, svi imaju jedan jezik, jednu vjeru i smatraju se jednim tijelom naroda i kolikih bili jedni od drugih u daljini.

Braćo! Irak je samo jedan dio ve- like arapske domaje, koja je kruti u- des nastavio od matice. Irak mora opstati samo onda, ako se čvrsto veže sa ostalim dijelovima arapske do-movine. Ako bismo Irak pripisali bli- marljivo i radinog ruc nema života dok se ne poveže sa glavom, areom i ostalim dijelovima svoga tijela. Braćo! Nade budućnosti današnjih prilika u svijetu, u ostalim dijelovima svijeta, u našoj budućnosti jasno su sil- nas da jasno i otvoreno rečemo da se Irak neće moći u budućnosti odhrva- tati ako svojici ne poradi u pravcu svoje jedinstvenosti i jedinstva dijelova svoje arapske domovine. Drava, ču- je stanovništvo treba nešto više od četiri miliona ne može se uspjehno takmičiti sa državama koje broje des-

deset, sedamdeset i stotinu miliona stanovnika ni u jednoj grani državnog života. Pitanje arapskog nacio- nalizma, braćo, nije pitanje u kome treba samo govoriti, nego pitanje o kome treba mnogo razmisljati i u di- selo ga privesti, to je pitanje života i smrti svakog Iraka, i svih arap- skih zemalja. Mi dakle ne možemo, nalazimo na raskršćima ili da pre- dmo na stvaranje jakog arapskog narodnog organizma pa da živimo sretni i uzignute glave ili da isgu- blimo svoju svijetlost i svoju snagu, u historiji čovječanstva ispisati slaj- ne stranice i stvorila čestajuću ci- vilizaciju.

Braćo! Svijet aeroplanaom bri- nom naprijed ide a mi sjedimo. Ci- nom svaki dan po novinama kako nastupaju evropski narodi provode svoju misao i energiju u stvaranje ja- snijama gdje žive alibi i nemoći na- rodu. Hoćemo li i mi biti žrtva tih na- rodu. Dobio sam pismo zadnjih dana od brata Derviš El Mikdadije pa ću vam ga ukratko ekspirirati.

I svega što sam ovdje opisao vi- djeti, napredak da nas proguta, da- nam slobodu otme. Ako hoćemo da se spasimo toga moramo se riješiti svoje sprostosti i žurno poći naprijed da preduzetno ova nastojanja Evrope koja hoće da joj u zadnjim momentima iskoristi napredak nepro- cene naših širokih slojeva da nas ekonomski zarobj nudić nam razne prirodne konekcije koje su po svojoj vanjsnosti laskave ali u njima leži ki- ka našeg budućeg zarobljavanja.

U stvari, da se napredak i razvik arapska i arapskih zemalja odlični, samo treba u širokim narodnim slo- jeva razviti nacionalnu svijest i sve napore uputiti u pravcu prosvjedna- nja naroda. U narod treba upu- tiće današnjih ili iste te nevolje vidimo da pristižu; prosvjedne zem- lje kao Njemačka koja je danas je- dno od najprosvjednijih zemalja pa pored svih kriza tamo se vidi jedan veliki napredak u svakom pravcu. Da su svi narodi u Evropi mogli doći do ovoga visokog stupnja kulturne imaju zahvaliti svojoj probudenoj nacional- noj svijesti koja je kod tih naroda razvila samosvijest i dovela ih u su- perioritet nad narodima koji su pod svim nepravskim narodima i pamet- nu je za direktne ili indirektno gospodare. Jedan narod može se o- držati samo onda ako slijedi zakon prirode i zakon pravde, ako životnu borbu junacki prihvati nepoduštajući nikome da njegova privredna prava srusi i da ga smeta na tom polju borbe i opstanka.

(Nastaviti se.)

O tridesetgodišnjici smrti velikog misirskog muftije i preporoditelja Sejha Muhammed Abduha.

(Nastavak.)

Merhum Muhammed Abduhu kao vrestan pravnik i učenjak zauzimao je najodniji položaje kao i držav- ni savjetnik i u državi. U polo- žaju Velikog muftije zauzimao je i po- ložaj člana vrhovnog zakonodavnog vijeća i bio predsjednikom njegovih sekcija, dalje je bio član velikog dr- žavnog vijeća, predsjednikom Musli- manskog društva i njegovim član- nom visokog vakufskog vijeća, Dru- štva za pomaganje ratnih udovica u Sudanu, članom uprave Azhera (td.

Ukratko, nije bilo dobrotvorne ak- cije ili nekog društva kojemu je bila čast dobrotvornost, a da on nije bio ili predsjednikom ili članom toga društva ili te dobrotvorne akcije. Zadržao njegovo djelo je bilo putova- nje u Sudan u decembru 1904. godine gdje je boravio do početka januara 1905. godine u odgovor na Auasnu snalga ga je boljetica, ali se ipak pri- vatio i kad je bio u Hartumu tako- der se je osjećao bolesnim. Iza toga se povratio u Misir. Kad je tamo do- šao neprimjetno je ga bili obdijeli, ali mu je neprijatelj iz džamije iz- uprave Azhera. Poslije mu se bolest pogoršala, pa je konačno shvatio tje- kom bolesti za vasa vremena napustio ovu dolinu snu 11. jula 1906. u Ale- ksandriji. Spokojno razmišljajući i po- laca kao misao podgrizalo su duboke žile, dobro odnjegovane biljke koje je ovaj veliki čovjek bio zasadio. Mi- sliši su, kad na napusti ovu dolinu, da će ta biljka usnuti, ali misao su mu se u odgovor da im je ka- kad ni imena ne spomenu, a po vr- tovinu njegove velike i plemenite biljke orlovi različenih klisa obliježu ne da- jući, da više po klisa misli gmiže i grize.

Njegov rad u Islamskom dobrotor- nom društvu.

(El-džemijet-ut-tahrijet-ia.)

Jedna od najlagotvornijih usta- nova koja je egipatskom narodu udi- lila najveći broj blagotvornih na kul- turnom polju jeste »El-džemijet-ut- tahrijet-ut-islamijet-ut-islamsko dobrotvorno društvo«, koje je osno- vano 1891. godine. Ovo je društvo osnovano pod tekim pritiskom i tel- lo je utrošilo svoje sredstvo na predo- vavljanje i razvijanje. Da se je moglo što bolje razvijati, ukazala se je potreba da se na čelo ovoga društva stavi koja u- ticalica ličnost te je kao prvi pre- dsjednik izabran svoji guver- ner. Misirski guverner je izabran za predsjednikom Osman paša Tahir, isa ovoga Ahmed paša Sufrjija. Za ovo vrijeme je društvo postepeno na- predovalo i razvijalo se dok nije pre- dsjednik položaj napustio njegov cen- ičać veliki imam Muhammed Abduhu.

On je uprava nad ovim društvom u- zeo u maju 1905. Prihodi su bili ma- leni i društvo je moglo održavati vrlo mali broj škola. Kad je on stupio na čelo društva, on je mogao četiri škole, ali pod njegovim predsjedništvom društvo je moglo porasti i krug nje- govog rada se jako proširio. Prihodi su se nekoliko puta povećali te su za kratko vrijeme podignute daljnih 8 škola. Predsjednik društva je u di- džinije ovog velikog kulturnog rad- nika primustovao je preko četiri hi- ljade učenika ovih škola, koji se iz- državaju iz sredstva »El-džemije- ta« i iz džemije i koje je osnovao ve- liki misirski.

To je jedna trećina od broja uče- nika koji pohađaju škole što se nalaze pod nadzorom ministarstva prosvjete.

Koliki je ugled ovo društvo steklo među misirskim narodom vidlj je iz toga, što je bilo i smrti veli- kima za predsjednika ovog društva došlo jedan od najuglednijih članova vladajuće dinastije, kasniji sultan Hussein. Izabran je od strane uprave ovog društva on se tako po- ložaj da prihvatao da se podignu uspo- mena na velikog imama.

Muhammed Abduhu nazivaju ima- mima.

Iza smrti velikog merhuma počeo ga je svijet nazivati velikim imenom i smisliti li voda. On nije uspio avo

nikakav novi pravac u vjeri a ni u politici. Svo težitihe njegova rada po- stavilo je na tona da svijet povrati pravo i istinski vjeri i udaji ga od raznih zabuda i priča. Njegova na- stojanje je bilo upućeno na pravcu u- čvršćavanja vjerskih istina, jer je on vjerovao da sve nesreće u koje su muslimani sada došli iz toga što muslimani nisu pravo poznavali vje- re. Od tada je dolazila i ta slabost što su muslimani držali mnoge za- blude kao za esatvni dijelovi vjere.

Merhum Muhammed Abduhu je bio prvi voda i imam ljudima kako svojim ponašanjem tako i svojom nepokoleblivom odanošću prema vje- ri, kako u veličini svoje duše, tako i u predljivosti svoje krvi i svojoj naklonosti prema svim ljudima. To je jedna istina da je daretljivoj vjeri ri- jetka vrlina kod vjerskih ljudi, a ta vrlina je velikog imama resila. On nije ostavio nikakvog materijalnog na pravi put i postojn ga ni ali- je muslimanima ostavio svoje te- koje nam rasprostrti plodove tajnih biljaka, koji je on sadio. Ostavio je svoje učenike, koji su aleni havrij- luma Isakovim, koji svijet upuću- je na pravi put i postojn ga ni ali- je njihovim vrlinama i u ljubavi za pravdom, u borbi za slobodom, sigurnosti i samostalnosti.

(Nastaviti se.)

JEMEN POMAJE ABEŠINJU SA ORUŽJEM.

Jemenski trgovci naročito se isti- ču pomajući Abesiniju sa dobavama oružja i hrane. Mjerodavni krugovi tvrde da je kupljena velika količina hrane i raznog oružja iz Abesinije. Abesinije otputovao u Jemen u važnoj misiji da bi jemenske trgovce orga- nizovao kako bi nabavku oružja mo- gli vršiti u što većoj mjeri. U Jemu- nu je kupljena velika količina hrane i raznog oružja. Abesiniji car je posebnim pismom jemenskim trgovci- ma izrazio svoju zahvalnost za nji- hovo pomaganje abesinske vojske.

MISIRSKI RADNICI ZA TALIJAN- SKU VOJSKU.

Iz Kaira javljaju, da su se u Mi- siru pojavili talijanski emisari koji misirske radnike pozivaju da idu na Abesinsko ratiste obećavajući im ve- like nagrade. Narod se digno protiv ovih emisara i nedovoljno im da se uopće pojavljuju. U više navrata su morale vlasti intervenirati kako bi o- ve talijanske emisare zaštitili od raz- jarene svjetine.

EGIPATSKI PRINC OTPUTOVAO U ABEŠINIJU.

Princ Ismail Dard otputovao je u Dabuti odakle ide u Adis Abebu da se stavi na raspoloženje abesinskom caru.

PROTIVNI TALIJANI IZ EGIPTA.

Francuski talijani u Kairu da su tamnožnje vlasti poduzele stroge mjere da spriječe sukobe između Ta- lijana i domaćeg stanovništva. U ne- djeљу je došlo do žestoke tuče izme- du Talijana i Egipćana. Radi toga je protjeran nekoliko Talijana. Njema- čanski poslanik izrazio je ovim po- dom svoje zabrinje kod egipatske vlade.

Prenosiče »Kolobara«

Preporuča se gospodi iz provincije, koji dolaze u Sarajevo. Sobe udobne, cijene umjerene.

GRADJANA
SVAKOVRSNOG PRODAJE
MOISE I ROMANO
ALEKSANDROVA UL. 23

Kao Musliman dužan si pomagati ovaj naš jedini sedmični list.

Reforma školskih udžbenika u Bugarskoj

Bugarsko ministarstvo prosvjete u zadnje vrijeme posvećuje naročitu pažnju osnovnoj nastavi u bugar- skim osnovnim školama. Kako je pi- tanje školskih udžbenika jedan od najvažnijih pitanja, tome se posve- tila naročita pažnja, te je posebna komisija pretrkala čitav rad u školi kao i njegove uputke koji su na do- ku upisani u općem narodnom vasp- tanju. Pitanje udžbenika je do sada- bilo nerazrešeno te su džbenici bili pri- vatnog izdanja bez jednobraznosti, pa se tako ni željeni uspjeh nije mo- gao postizavati.

Bugarski muslimanski list »Mede- nijet« koji izlazi u Sofiji donosi Ured- bu koju je ministarstvo prosvjete iz- dalo u pitanju školskih udžbenika i školskih pomagala za nastavu. Ured- bama 65. ove Uredbe imaju se po- četkom školske godine 1935/36. za- vesti novi udžbenici, te je raspiisan natječaj po kome se do početka ali- jeleće školske godine imaju izdati

školski udžbenici državnog izdanja. Od naročite važnosti po razvistik mu- slimana u Bugarskoj je činjenica da se u uvjeti pism 37. odnorne Uredbe propisuje da svi udžbenici iz kojih se predaje u neodravnim musliman- skim školama imae pregledati i odob- riti Veliko muftijstvo. Nadalje imaju pravo podnijeti primjedbe na sva ona nepista u pismima, koja ih vrije- dila vjerske osjećaja narodnih ma- nina u Bugarskoj.

Ova Uredba primljena je među bu- garskim muslimanima sa velikim za- dovoljstvom naročito rad toga što se vjerskim vlastima daje pravo da- ove udžbenike pregledaju i nakon njihovog pregleda da sve stvari koje upreću pravilnom odgoju omladine imaju izbaciti iz udžbenika.

Ovo je u životu bugarskih mu- slimana vrlo važan moment i dokaz anđonljivosti bugarskih vlasti i uvaž- vanja vjerskih osjećaja muslimana.

Naša ilmiija i bitanie školskih udžbenika

Redžeb 1354. (1935.)

školskih udžbenika

Stupci »Islamskog Glasa« otvoreni su svima prijateljsima našeg napretka a naročito umoljavamo ilmijske i ovrne pitanju posveti što veću pažnju.

Duhovitost i inteligencija muslimanki na korzu

*) Na ovu žalosnu pojavu koja se uvećava među našim mlađim svijetom osvrćemo se u sljedećem broju.

tako se spasu od proleteriziranja
svojoj pradjedovini.

IZVALJIVANJE NIŠANA PO
GROBLJIMA.

Ona su nekoliko vremena učest
je izvajivanje nadgrobnih spomen
— nišana — u pojedinim groblji
i skoro na svim stranama grada
naročito je taj slučaj učestao u gr
laru na Pirin-brijegu. Ovo izvajiva
nišana i oskrvljavanje grobova č
djeca iz okolnih kuća, a to je tim
bolnije što to čine naša djeca. P
mo Vakufske vlasti u čiju kompet
ciju ovo spada, šta misle poduzet
ovoj stvari. Ovo oskrvljivanje je

bova i nanošenje štete trebalo bi pitati i počinitelje najstrožije kazni, a to će se moći učiniti samo tako ako vakujske vlasti postave čuvanje grobalja uz minimalnu platu bilo

Pretolajte ISLAMSKE GLASOVE

Poljoprivredni glasnik. — Izašao je 11. broj, koji već petnaestu godinu izlazi s lijedećim sadržajem. Riječ uredništva, s

POLITIČKI PREGLED:

Pitanje novih izbora

Od kraha autoritativnog režima bankrotirani radikalni renegati, te obrazovanje vlade Dr. Stojadinovića sa misliju da zavedenjem demokratskog kursa stiša dubove, pišući novih političkih izbora, kao da je aktno sa dnevnog reda. Ovo pitanje, nije najprije je postavila opozicija, koja je u svojoj rezoluciji iz petomajskih izbora donijela zaključak da neće saradivati sa onim poslanicima koji su na današnjem sastanku imali mandat, već su imali i fundermeriju. Zauhtjev za nove izbore opozicija je ponovila i prilikom konzultacija oko obrazovanja nove vlade. No i bez toga ovo pitanje samo po sebi se nameće kao aktuelno.

S početka općenito se je mislilo da Dr. Stojadinović ima u djepe izborni mandat, jer se je računalo da njegova vjera sa demokratskim pogledima neće moći raditi sa poslanicima fašističkih naroda.

Međutim prije nego će se vlada i pojaviti pred skupštinu, mnogi poslanici prevrnuli su svoje kabanice i sklonili se pod njezin skut od straha da ne budu najureni. Vlada je predpostavljala da veliki dio poslanika koji su se vezali za zajedničku listu g. Jetića, nisu to učinili iz neke naklonosti prema nosiocu te liste koliko iz ljubavi prema poslaničkom mandatu kojeg im je ovaj mogao pribaviti preko svog ministra policije. Ta pretpostavka pokazala se je tačna i stvorena je jedina posluzna parlamentarna većina sa većinom vlada može da radi.

Pošto je ta većina izglasala sve što je vlada od nje tražila, skupština je poslata na odmor da se malo pribere. Iza toga nastupile su nove prilike. Neki poslanici došli su do sebe i okužili se da provedu neke posebne akcije, savazujući da vlada nema izborak novog mandata, čega su se u prvih mjesecima vladine misli, kao da im bili uplašili. Među sešovima komariranih ljudih stranačka postignut je konačni sporazum i obrazovana je jednostavno parlamentarna stranka pod imenom Jugoslovenska Radikalna zajednica. Za jednu godinu provedena je i rekonstrukcija kabineta, tako da od sada predstavlja jednu homogenu cjelinu. Ta okolnost bar za neko vrijeme izgleda da je potisnula sa dnevnog reda mnogo nerijetkih pitanja, kao i aktuelnost novih parlamentarnih izbora. Ta pitanja vlada odlazi da bi mogla dobiti vremena za organiziranje svoje stranke. Kada formiranje J. R. Z. bude završeno, prema izjavama nekih ministara, čini se, da će vlada prije svega preći na općinu, ali se u prvom redu zateže neprimjenjiva i iznenađena u parlamentarnim. Preko sadašnjih općinskih uprava postavljenih po bivšem režimu, provodi poslaničke izbore, bilo bi vrlo opasno i po skromne i čedne demokratske tekovine iz razmatranja. Toga se svjesna je parlamentarna opozicija, pa uzvraća prepoznat vlade prema kojoj se drži dosta lojalno i pokazuje zadovoljstva strjeljenje. To strjeljenje mi preporučujemo i drugim dobroanajernim građanima. Toga se svjesna je vlada da pošuri sa donoenjem običajnih političkih zakona, kao da smirila akceptivnu javnost i razvijetila neizvjesnost. To činimo, jer smo skloni da vjerujemo, da je vlada na dobrom i pamećnom putu.

»Islamski Glas« kao jedini informativni i obavještajni muslimanski list, izdavan je od ove izdane predoči je čitavije i da ih upori na svaku okolnost. Mi smo prošli željom, da se u našoj zemlji učvati i od svake opasnosti osigura demokratski način vladavine, pa vjerujemo da će to vlada g. Dr. Stojadinovića od kraja izvesti.

E. B.

Velikansven doček dr. M. Spah u Tuzli

U putak 11. o. m. došlo je po prvi puta iz izbora g. ministar sabirača z. Mehmed Spaho u Tuzlu, gdje mu je primedno velikansven doček.

U Tuzli su vođu Muslimana Dr. Spah dočekali radnosa arci i sa suzama radnosaćima na očima. Dr. Spaho, koji je prije izbora bio gonjen od političke vlasti, a od naroda i tada srdačno dočekivan, sada je došao u Tuzlu u triumfu jer je poključio o na velika ideja sa kojom su se Muslimani borili najedno sa svojim vođom Dr. Spahom. Tuzlaci su pretrpili najveći teret kao i svi drugi koji se su borili za pobjedu ideje bratstva, je dnakosti i istinske jugoslovenske misli, ali su hrabro izdržali.

G. Dr. Spaho stigao je preko Loznice i Žrnovnika u Tuzlu uz pratnju nekoliko svojih prijatelja.

U selu Kalesiji dočekala je velika masa naroda dra Spahu. Na granici tuzlanskog sreza dočekali su ministara u velikom broju, dočekali Tuzlaci, predjednik tuzlanskog okruga JRR i mnoge druge ličnosti.

U Simin Hanu dočekala je ministara velika masa naroda sa potpredsjednikom V. Zuenikom na čelu. Pet godišnja djevojačka Atlija Arapčić predala je g. dru Spahi dvan buket roza.

Povorka automobila, fiksara i konja krenula je u Tuzlu, gdje je stigla u podne. Na ulazu u grad 10.000 ljudi dočekalo je dr. Spahu urbanešnim klicanjem. Znakom su održavanja je praznično, Nalokih Tuzla g. Hasan Pašić pozdravio je g. ministra:

— G. ministre! Pozdravljam Vas u ime biraa sreza tuzlanskog i to onih 15.000 koji su neustraivo preterorom za Vas dali svoje glasove, kao i u ime onih mnogobrojnih, koji su bili silom spriječeni od glasanja, koji su bili zlostavljani i proganjeni i kojima su uprštavane srgjezice. Došla je promjena toga nečuvnog režima, došlo je vrijeme da i mi u svojoj državi možemo slobodno disati i da i mi poslije toga vremena možemo osjetiti da smo zapravo ušli sa onima, koji su na riječima bili veliki patrioti i koji su pod firmom patriotizma proganjali i zatvarali nas, koji su nas nazivali antiradničkim, jer nismo bili uz njih. Mi smo uvjereni, da će g. ministre, za uvijek nas osloboditi i da će nam dati jednaki jednakost i dovesti državu do napretka i blagostanja. Kolika je ljubav prema Vama našim dragom vođi i državniku nije potrebno ističati. Najbolje dokazuje ovaj doček vaših prijatelja i građana, koji su u vašem častu i napaćenju teško, koji je pobrla danas ovamo da Vas pozdravi i čestita Vama kao i svima našim prijateljima na korisnoj saradnji u današnjoj vladi, koji je na čelu g. Dr. Stojadinovića (dikača filio), čiji su nam danas dokazali da je vlada u ovom radu voditi principa jednakosti svih građana.

Gospodine ministre, Vaša Tuzla, koja Vas voli i kojoj ste vi stari i prokušani prijatelji, srdačno Vas pozdravlja sa najljepšim željama i srdačno dobro.

Na pozdrav odgovorio je Dr. Spaho sa nekoliko toplih riječi zahvalnosti, a zatim se htjelo nastaviti u mjesto automobilom. Međutim masa je bila tako gusta da su svi morali pješke do stana načelnika Pašića. Oko 11 sat dr. Spaho se vratio poslije na dšamiju na džamiju-namazu, ali od svih svijeta morali su se vratiti i klanjati u stanu načelnika. U 1 i po bio je ručak kod g. Pašića.

U 2.30 održan je na pijaci veliki žubor, na kojem je učestvovalo 15.000 tuzlaka.

Žubor je otvorio načelnik Pašić. Poslije govora dra Dušana Đerića uzeo je riječ dr. Spaho, koji je izmedu ostalog rekao:

— Nemojte mi zamjeriti što nisam prije došao. Bilo je mnogo predr dr-

žavnih poslova, koji su se morali površavati. Došao sam među vas da vam vidim i ispunim obećanje dano vam prije izbora, kad vam kazah, da je sila i bezakonje kratkotrajno i da vas ubrzo posjetiti. Tuzla u kojoj sam bio, bila je pod teretom i pod zapamten teror i bezakonje kao nijedan drugi srez u državi. Mene je trebalo srušiti i ja se nisam smio izabrati. Ali ipak vi ste dali svoje glasove i izabrali me za poslanika i to tako kao niko u državi. Ogroman broj od 15.000 ljudi je u ime dr. Spah mene, sve prijetnje i nezamjenjivi teror nisu mogle da vas odvraće. A nasilnici da umanje našu pobjedu izvršile falsifikat od više hiljada glasova, ali ništa nije pomoglo. Ubrzo im dođe kraj. Želja naroda ne daje se ugušiti. Došla je nova vlada na čelu sa mudrim g. Dr. Stojadinovićem u kojoj i mi suradujemo. Nastala su bolja vremena i vi ste u ovo par mjeseci osjetili blagostanje nove vlade, koja je hoće da uzakoni slobodu koje već učuju, da uvede jednako pravo za sve građane. A garantuju za to pružaju istaknute ličnosti dra Stojadinovića i dra Korošća.

Prelećajući na JRR dr. Spaho kaže: Naši protivnici žele glasove, da je

Pretplatu za naš list posaljite ček. uplatnišna. Godišnja pretplata je 72 Din, polugodišnja 36 Din, a četvrtgodišnja 18 Dinara.

Mostar pred jednom rielkom svečano-tužnom proslavom

(Povodom otkrivanja spomen-turbeta

pjesniku Osmanu Dikiću.)

Mostar, sredinom oktobra.

Jos samo nekoliko dana, pa će se u našem krlnom Mostaru obaviti jedna svečano-tužna proslava. Obavice se otkrivanje spomen-turbeta velikom sinu našeg naroda, pjesniku Osmanu Dikiću. Pretpodjelo je bila konstitucija odbor na čelu sa poznatim nacionalnim i javnim radnicima i publicistom g. Smalibegom Čemalovićem, kome je bio zahtev, da se povodom dvadesetogodišnjice smrti dragoga Osmana podigne spomen-turbeta, barem grčko puta Karađorževog džamije (na najstaknutijem predjelu Mostara) i da se elegovce kose prenuu iz carinskog harema. Ovaj odbor, u koji su bili pored ostalih i gospoda Mustafa Alkalifi pri, Vebija Osmanović pri, Saib i Hasan Čidić pored ostalih, je lipu gradao prvio u djelo. Odmah se je počelo sa radom i uskoro je podignuto spomen-turbeta, koje je pokretale stajalo mnogo žrtava. I prošle godine trebala se obaviti svečano prenos kose i otkrivanje spomen-turbeta. Ali tada se je dogodilo što najstrašnije, što nas je svija potroko do dna srušilo. Od neprijateljske ruke, kada se najmanje nadamo, poginuo je naš ljubljani Kralj, naš najveći Otac, najveći prijatelj naš muslimana — Kralj Uroš. Otkrivanje spomen-turbeta moglo je nečekivano događati u ovom svečano-tužno-svečana priredba se i odgodila. Sada postaje godišnje smrti ljubljenoj Kralju Muženika, što uskoro obavice se otkrivanje spomen-turbeta.

»Zahvalnost potomstva je najbolji pokret za nove živote i najgustiji znak vječne mladosti i života u historiji kulturnih naroda stvorila epohalna i čudna djela kadra je bila pokrenuti i nas građane na svoju dužnost. Mi, Mostarci, koji smo mnogo griješili od Oslobođenja svojim indolencijom zbog nerada za ideale, jer sledstveno svojoj tradiciji, ne očekivanjem događaja u ovom svečano-tužno-svečana priredba se i odgodila. Sada postaje godišnje smrti ljubljenoj Kralju Muženika, što uskoro obavice se otkrivanje spomen-turbeta.

Iako je ovaj spomenik, koji zahvalni Mostarci podigloše, najljepši je od svih, koji se nalaze nad očajnim sinovima naših umova, ipak prema dušama i ličnosti našeg velikog pjesnika Osmana, skromni je i malen. Skroman je i malen je, ali naljaka karakterna osobina dragog nam Osmana, daje nam i pravi, da ovo skromnost baš na grobu istakne jer veliki umovi, ipak nemaju u svom naslonu nad najveći gorostasa među sledbenicima bijale kletobodni i najskromniji među svima nji-

dr. Spaho prešlo u radikalne. Brado, to nije istina. Mi smo napravili sporazum sa radikalima i Slovenaom ljudskom strankom i stvorili jako organizaciju JRR, koja ima demokratske principe. Vi ste o tome čitali iz novina i budite uvjereni da vas neće niko prevariti. Stvaranje velikih političkih partija korisno je za našu državu i celinu i za naš narod. Ja vas pozivam da ovdje otvoreno reknete jeste li za to (urbanešno klicanje: Jemso!). Još nekoliko riječi radi obavještenja. Uvjereni vas da se problem može prevrtiti i povratiti i da vam slobode niko više neće oduzeti.

Sa ovom završavam i zahvaljujem se na velikansvenom dočeku. (Burno klicanje, koje traje 5 minuta).

Govorili su zatim Kostić je Bijeljini, koji je nazvao Spahu došom Bosne ponosne a ne patvorenim i alom nametnutim. Zatim su govorili Petar Perić, seljaka i Srbin. Osim toga dužnost nam je zbor u potpunom redu završeno uz neprestno klicanje dr. Spahi i Jugoslaviji.

U 5-6 sati primao je dr. Spaho u sreoskom naselstvu deputacije. U 6 sati bila je svečana sjednica općinskog vijeća.

U Tuzli je ostao dr. Spaho jednu noć, a u jutro je proslijedio put kroz Posavinu.

ma, pa na ovom spomen-turbetu bila bi najdivnija dopuna kada bi na njemu pisalo: »Skromno — najskromniji — zahvalni — našim Mostarcima — i našim nam je da znamo i to, da kada što je ljudi ne cijene po znanju i materijalnom bogatstvu, tako se ni mirni ne cijene po groblima, već i jedni i drugi po ljubavi svojim. Zbog toga drugi i vrijednost ovoga spomenika, alajati se baš u tome, što ga ne podile on sam sebi za života, jer on podiže duhovne spomenike u srcima naroda i omladine svijeta, već da podile narod i njegovi prijatelji i drugovi iz zahvalnosti za njegova velika i nesebična djela. Ovo spomen-turbeta, koje nam i potomstvu našem, novu potkrepu za daljnja pregružanja, jer otadžbina, sada više nego ikada, treba ljudi od znanosa srca, a Osmanova, srca koje osjećaše svu tugu i radost svojega naroda, a naročito naš muslimana, srca nama trebaju ovoga pjesnika, jer mu je to dade istina i čini čisproaviti, brinuci se o sreći svojega naroda, svoje braće muslimana.

Ljudi nam trebaju, jer bez ljudi i džamije i ostali hramovi Božji ostadoše pušti. Treba nam ljudi životinjskih djela, koji čestitaju i daju nam potkrepu i karakteru sa proćokom neustraivosti poći, da izvedu narod iz vrtloga.

Organizirajmo našu omladinu i spremajmo se. Radimo više i bolje za svoj narod i njegove ideale, jer riječima se ne dočuduje na dragom Osmanu, a još manje domini i dade istina i čini čisproaviti, brinuci se o sreći svojega naroda, svoje braće muslimana.

Kada će se proslava održati javičeno blagovanjem, da bi prijatelji i postovaoci dragog nam Osmana i drugovi, nista bili obavješteni, kako bi mogli na vrijeme doći na proslavu.

Hamika Ajkić.

OTVARANJE DRUGE APOTEKE U VISOKOM.

U »Narodnom Jedinstvu« službenom glasilu Drinake banovine izaslo je natječaj za otvaranje apoteke druge po redu u gradu Visokom. Ulovi za otvaranje mogu se vidjeti u »Nar. Jedinstvu« od p. m. broj 81.

Molbe za otvaranje apoteke primaju se do 10. novembra o. g.

»ISLAMSKI GLAS« moći će uredno izlaziti, ako njegovi čitaoci budu uredno plaćali pretplatu. Zato uplatite odmah pretplatu za list.

